

Reactie op de algemene begroting.

“Samen bouwen we Maashorst”

Tijdens onze duidingsavond 1 januari bij de start van gemeente Maashorst zeiden we al te hopen op een positieve raadsperiode, waar we met zijn allen hard aan de slag kunnen gaan, met een zo open mogelijke cultuur, waar we als gemeenteraad niet voor verrassingen of voldongen feiten komen te staan.

Als GroenLinks beloofden we een constructieve, productieve bijdrage te leveren in de komende bestuursperiode waarin de ideeën van inwoners creatief worden opgehaald en we ons Groene en Linkse geluid duidelijk zullen inbrengen. Door het coalitieakkoord mede te ondertekenen laten we ons vertrouwen zien in de ingeslagen weg en het beleid.

Deze begroting is een degelijk voorbeeld van hoe wij de inwoners van Maashorst op zo veel mogelijk manieren een goede toekomst en een fijne woonplek, en daarnaast ook eventueel werkplek, willen geven.

Er is veel gaande in de wereld, en we zijn blij met de rol die de gemeente Maashorst hierin gepakt heeft. De aanzet tot een andere opvang van vluchtelingen in het algemeen en het opnemen en begeleiden van de vluchtelingen uit de Oekraïne in het bijzonder is hiervan een voorbeeld. We vinden het een goed idee om hier de komende tijd een vervolg aan te geven door meer vluchtelingen 'n plek te bieden, die we zo snel mogelijk actief moeten gaan vinden.

Een energiecrisis, inflatie en nog steeds de impact van Corona op onze samenleving zorgt ervoor dat we, naast het bouwen aan een gezonde, groene en energieke samenleving, ook heel goed moeten blijven denken aan díe inwoners die het door omstandigheden moeilijker hebben. Voor hen moeten we zorgen dat zij op steeds grotere schaal wél goed mee kunnen doen.

Goed dat er gezorgd wordt voor het aanscherpen van ramp- en crisisplannen en dat hierin ook medewerkers opgeleid gaan worden.

We zijn deze periode gestart met veel harmonisatie-vraagstukken en kunnen bij deze begrotingsbehandeling steeds beter de contouren ontwaren van het komende beleid. We hebben alle vertrouwen in de organisatie waarvan de basis steeds steviger wordt. Maashorst is voortvarend van start gegaan en haar plannen zien wij terug in de verantwoording op diverse beleidsterreinen. Deze zullen steeds meer zichtbaar zijn in de toekomst.

Het samengaan van Uden en Landerd is nog steeds gaande, maar de gemeente Maashorst krijgt al steeds meer vorm door de verbinding bij diverse gezamenlijke ontmoetingen tussen de verschillende velden uit de samenleving. GroenLinks vindt het belangrijk dat hier ook de inwoner die niet specifiek is verbonden aan een initiatief of instelling, een duit in het zakje zou mogen doen. Juist om eens een ander, vaak creatief geluid te kunnen laten horen. Het blijft belangrijk om bij alle plannen zowel op het gebied van het fysieke als het sociale

domein veel meer gebruik te maken van kennis en ideeën die in de samenleving van Maashorst leven.

We zien een flinke 'programma-ontdekkingsreis' op visie en uitvoering van de diverse beleidsgroepen. De kaders zijn nog niet afgebakend maar de idee waar het naar toe zou kunnen groeien wordt zichtbaar. De energieke start van het college om er iets moois van te maken én de bereidheid tot een brede samenwerking op alle vlakken is voelbaar. De begroting loopt tot 2026 maar de focus zal nu toch vooral liggen op 2023 om er een solide en gezond jaar van te maken. Niet alleen voor de inwoners maar ook voor ons natuurgebied waar omheen we zijn geformeerd.

Het is belangrijk dat het sociaal domein en het domein ruimte elkaar versterken. Zo willen we onze jongeren in Maashorst houden en onze ouderen op een fatsoenlijke manier hun (te) grote huizen na te laten aan de grotere/jongere gezinnen. De jonge gezinnen, statushouders en arbeidsmigranten dragen allemaal bij aan een leefbaar Maashorst. Wij vragen dus met klem kritisch te blijven naar de projectontwikkelaars en de opdracht die we ze meegeven. We zijn blij dat er nu én op korte termijn bouwprojecten in alle kernen gaan starten. Zorg dat er een goed huizencarrousel op gang komt en laat Maashorst hierin een voorloper zijn.

Er komen niet 1 maar 2 klusbussen om kleinere energiebesparende maatregelen bij de inwoners met een laag inkomen laagdrempelig toe te passen. Heel fijn, maar we zijn wel benieuwd hoe iedereen die hiervoor in aanmerking komt, bereikt wordt.

We kijken uit naar de duurzaamheidsagenda in 2023. Er is nog veel werk te verzetten als het gaat om verduurzaming. We juichen hierin veel ontwikkelingen toe. Daarnaast vragen we extra aandacht om naast een beter ontworpen milieustraat, óók een grote ruimte aan te bieden -beheerd door de gemeente- om aangeboden materiaal te scheiden en te verzamelen voor hergebruik door de inwoners. 'Hout het nieuwe goud' en meer van die kreten zijn er niet voor niets. Naast verschillende vormen van winnen van energie is het belangrijk dat we ons nog meer concentreren op de opslag hiervan. Het netwerk is dan wel even vrijgemaakt met kunst en vliegwerk, maar verzwaring daarvan kan niet snel genoeg plaatsvinden. Benieuwd hoe Maashorst daar nog meer een partner in kan zijn. Momenteel worden startende onderzoekers in Eindhoven ondersteund met ruime financiële middelen om schone opslag te versnellen. We hopen dat Maashorst hier op korte termijn van kan profiteren maar ook hierin de samenwerking zoekt.

Met een ruime vertegenwoordiging vanuit de cultuursector wordt een nieuw cultuurbeleid gemaakt. Al die input van mensen uit het culturele veld is waardevol, maar probeer ook hier weer inwoners mee te nemen die misschien minder zichtbaar zijn. Uiteindelijk zijn wij allen culturele wezens op velerlei gebied. Een grote betrokkenheid en breed draagvlak kan alleen maar leiden tot een nog aantrekkelijker en socialere samenleving.

Wanneer het gaat over de veiligheid in Maashorst hebben we te maken met landelijke en regionale trends op het gebied van criminaliteit. Als aandachtspunten worden genoemd jeugdoverlast, agressie tegen bestuurders en ambtenaren, inzet van wijkagenten en organisatie en facilitering boa's. Wij

pleiten naast meer blauw op straat ook voor meer groen in het groen. Als de groene gemeente die wij zijn en de nog groenere die wij willen worden is dat in onze ogen een logisch gevolg om de boel beter in de gaten te kunnen houden, ook regionaal.

Verkeer, vervoer en parkeren

We zien bereikbaarheid, te voet, met de fiets of deelsvervoer, als prioriteit. Maar omdat Maashorst goede vervoersaansluitingen ontbeert, begrijpen we dat noodzakelijk autovervoer nog nodig is. We zijn verheugd dat er wordt gestart met een onderzoek naar overstapplaatsen voor OV en de BRT, en dat gedeelde e-mobiliteit in het programma is opgenomen. We zijn al heel trots op UDOW en haar deelauto's en proberen dit dan ook overal te promoten. Wat ons betreft kunnen op zeer korte termijn alle kernen van deze auto's gebruikmaken. We blijven hameren op bewustwording en het terugdringen van de parkeernorm d.m.v. aangepaste infrastructuur en het implementeren van deelauto's in nieuwbouwprojecten.

De bereikbaarheid per fiets in alle kernen kan nog veel meer naar de voorgrond geschoven worden. Er zijn gelukkig grote ambities maar het feit dat Schaijk-Uden overdag eigenlijk alleen maar een fijne route kent over de Udense en Schaijkse dreef en 's avonds over hobbelige fietspaden met bochten en allerlei andere 'verrassingen', laat voor verbetering toch wel erg lang op zich wachten, als we de geschiedvertelling in dezen mogen geloven.

Economie en toerisme en economische ontwikkelingen

Gelukkig is tijdens de begrotingsbehandeling uitgelegd dat 'de economische groei' vooral als brede welvaart, in welzijn en duurzame goederen en ondernemerschap, gaan worden vertegenwoordigd.

We zijn enorm verheugd met de komende ontwikkelingen in de versteende omgeving en de vergroening van alle kernen. Om de komende klimaatveranderingen het hoofd te bieden, maar ook als manier om stedelijke biodiversiteit te vergroten.

Als blijk van waardering wil GroenLinks-Maashorst dan ook onze hedera 's die we overhebben van onze campagne, aanbieden aan de gemeente Maashorst om de buitenpilaren van het gemeentehuis te vergroenen.

Het merk Maashorst en haar promotie

Wanneer wij online naar gemeente Maashorst op zoek gaan zien wij voornamelijk vier websites oppoppen die de boventoon voeren.

"BezoekDeMaashorst" "OntdekMaashorst" (de website van gemeente Maashorst), "VisitBrabant" en "ExploreMaashorst".

Zou het niet gemakkelijker zijn om gezamenlijk voor één goede website te zorgen? De info op "ExploreMaashorst" en "BezoekDeMaashorst" lijkt inhoudelijk erg veel op elkaar.

Daarnaast kijken we uit naar de 'Nieuwe Visie Recreatie en Toerisme' die in 2023 door een breed scala aan belanghebbenden wordt opgesteld. Goed dat hier zoveel inwoners én een diversiteit aan clubs bij betrokken worden.

De Maashorst als het meest aantrekkelijke natuurgebied van Noord-Brabant klinkt als muziek in de oren, al hoeft die competitieve houding van ons niet zo erg. Koester de Maashorst en probeer zoveel mogelijk en zo snel mogelijk haar problemen op te lossen. Demp sloten, houd water vast, zorg dat agrarische

activiteiten die schadelijk zijn worden weggekocht of een alternatief krijgen aangeboden. Koester de stilte in de kern en vier de vrijheid aan de randen met gepaste kaders. Dan wordt de ambitie als vanzelf waargemaakt.

De samenwerking tussen de omliggende gemeenten en partners rond de Maashorst lijkt ons weer een stuk beter te gaan dan afgelopen jaren. Zet zoveel mogelijk in op onderlinge verbinding en regio-breed aanpakken: het natuurgebied voor álle inwoners in deze regio en de toeristen die ervan willen genieten. Het cluster de Maashorst mag in de toekomst weer meer gemeenten als partner hebben, houd ook die optie open.

Onderwijs

Onderwijs is belangrijk om zoveel mogelijk gelijke kansen te bieden in het leven van onze kinderen zodat ze veilig kunnen opgroeien naar een gelijkwaardige toekomst.

We zijn benieuwd naar de vormgeving van het nieuwe onderwijs-achterstandsbeleid. We zijn blij dat de kinderen in gemeente Maashorst door deze actieve houding een mooie start in hun leven kunnen krijgen. Wat betreft het gezonde binnenmilieu van scholen blijven we erop hameren dat dat ook bij de oudere gebouwen in orde moet zijn. Als dat nog niet zo is dan moet daar snel werk van worden gemaakt.

De WMO

Participatie en Jeugd gaan -mede door beslissing van de overheid- een nieuwe richting in. Er wordt meer zelfredzaamheid, nabuurschap en mantelzorg gevraagd van inwoners en hun omgeving. Er gaat meer wijkgericht gewerkt worden. Er wordt efficiëntie en innovatie gevraagd. Inwoners worden maximaal betrokken.

Wij weten dat dit een gegeven is en wensen het college en de ambtenaren veel succes met de uitvoering. We volgen het, maar vinden het een spannende exercitie. En we hopen vooral dat niet al te veel inwoners de dupe worden van de nieuwe werkwijze.

We zijn blij te horen dat er, speciaal voor jongeren, praktijkondersteuners zijn aangesteld bij huisartsen. Jongeren hebben te maken met diverse ontwrichtende omstandigheden die hen belemmeren om standvastig op te groeien. Daarnaast zijn er gelukkig ook de jongerenwerkers, de scholen en diverse verenigingen als uitlaadklep en vangnet.

We zien ook dat de ouderen niet worden vergeten in een Masterplan.

Hierin worden Innovatie en Voorzieningen in hun directe omgeving genoemd. GroenLinks beweegt door en spreekt met inwoners. Hierdoor weten wij dat er nooit te veel bankjes, ontmoetings- en beweegplekken kunnen zijn. En vooral allemaal laagdrempelig. Door meer vergroening van de kernen zal niet alleen het welzijn van de ouderen, maar van alle inwoners een vlucht nemen.

Duurzaamheid, klimaat en energie

Andere energiebronnen aanboren en energie besparen is een serieuze opgave de komende jaren. Maashorst energieneutraal in 2035 blijft een ambitie die wij van harte ondersteunen en graag mede vormgeven.

Isoleren en Besparen is de eerste stap om de volgende grote stappen te kunnen maken.

In het uitvoeringsprogramma zien we dat we afscheid gaan nemen van 'lage labels'. Maar ook dat de projecten in Uden, waar zonnepanelen de labels hoger

plaatsen, de kieren in die huizen ervoor zorgen dat er geen warmte of gezondheidswinst te behalen valt door tocht. Blijf kritisch en blijf in gesprek met verhuurders die er op deze manier een potje van maken.

We kijken uit naar de plannen voor de kansrijke buurten in Maashorst die aardgasvrij verwarmd kunnen gaan worden.

In het door de raad vastgestelde addendum om lokaal eigendom mee vorm te geven en te begeleiden, worden we op onze wenken bediend door Uleco. Het onder de aandacht brengen van deze manier van grootschalige opwek mag in de opinie van GroenLinks nóg veel meer gaan leven. We gaan er daarom dan ook vanuit dat er door Maashorst alles aan gedaan wordt om hier zoveel mogelijk aandacht aan te geven om deze plannen te ondersteunen.

Als we de kaart van Nederland bekijken zien we een grote dichtheid aan dieren in Maashorst. Vooral varkens en kippen, vaak in grote aantallen in één stal met efficiënt gebruik van ruimte. Het is bekend dat deze grote hoeveelheden dicht op elkaar ook grote risico's met zich meebrengen. We zijn ons er steeds meer van bewust dat een transitie nodig is om het leefbaar te houden. Fijnstof, ziekten en geuroverlast moeten worden teruggedrongen. Akkerbouw vooral voor menselijke consumptie, zonder gewasbeschermingsmiddelen zodat de grond en het noodzakelijke bodemleven weer kan herstellen. We hebben onze boeren nodig voor nu en de toekomst, met duurzame productie, extensivering en natuuronderhoud. Perspectief bieden voor onze boer en onze toekomst, samen met de Provincie.

We zien de ambitie in de beschouwing van deze begroting en hopen dat er snel duidelijkheid komt in wat de brede gebiedsplannen met zich meebrengen.

De regionale samenwerking wordt omarmd door gemeente Maashorst. Daardoor staan we sterker als gemeente met natuurgebied de Maashorst. Burgemeesters en Wethouders hebben zich beschikbaar gesteld voor een aantal dagelijkse besturen van regionale samenwerkingsverbanden.

Hierin zien we het als wenselijk om regelmatig contact te hebben over de onderwerpen en de agenda's, om zo, als Raad proactief hierin mee te denken en/of onderwerpen mee te nemen in onze opdrachten.

We zijn nog steeds blij met het programma-akkoord en tevreden over de stappen die zijn gezet tot nu toe. Het kan ons niet snel genoeg gaan maar we snappen ook dat we geen stappen mogen overslaan. Een mooi nieuw jaar met heel veel ontwikkelingen in onze gemeenten liggen in het verschiet.

We willen kritisch blijven, maar we willen ook iedereen bedanken die daar tot nu toe aan bijgedragen heeft.

Genoveef LuKassen namens
GroenLinks Maashorst 16-10-2022